

Tekniska förvaltningen
Håkan Helgesson
0476-55090
hakan.helgesson@almhult.se

Plan

Plan för Älmhults kommuns krisberedskap 2019-2022

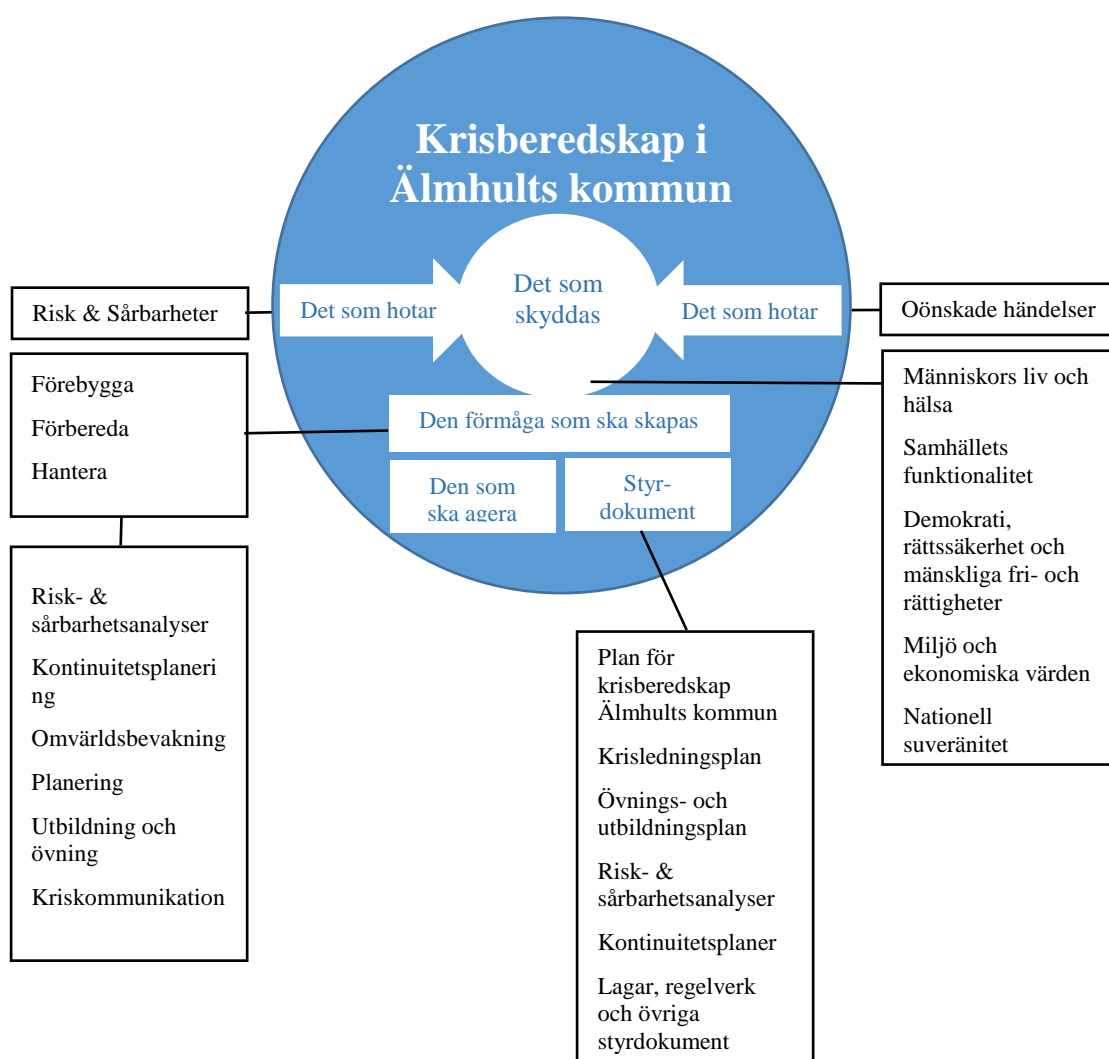
Innehåll

1. Inledning	3
2. Övergripande mål och inriktning	4
Övergripande mål för Älmhults kommuns krisberedskap	4
Övergripande inriktning för Älmhults kommuns krisberedskap	5
3. Övergripande styrning	6
4. Kommunens övergripande process för risk- & sårbarhetsanalys	9
Processen	9
Utvärdering av inträffade händelser och genomförda övningar	10
5. Kommunens ambition inom det geografiska områdesansvaret	10
6. Kommunens planering för krisberedskap under mandatperioden	11
7. Höjd beredskap	11

1. Inledning

En önskad händelse inträffar i princip alltid inom en kommuns geografiska område. Vi är därför som kommun en viktig aktör i såväl förebyggande arbetet mot oönskade händelser som förberedelser inför och hanterande av uppkomna kriser.

Med krisberedskap avser vi förmågan att förebygga, förbereda för och hantera oönskade händelser. I arbetet är perspektiven före, under och efter en kris viktigt.

I denna plan redovisar Älmhults kommun sin inriktning och styrning av uppdragen inom området krisberedskap och civilt försvar.

Denna plan utgör styrdokument för krisberedskap och civilt försvar enligt de överenskommelser som träffats mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

2. Övergripande mål och inriktning

LEH 2006:544 §1¹

Kommuner och landsting skall vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de skall hantera extraordinära händelser.

Vid en extraordinär händelse eller om regeringen fattar beslut om höjd beredskap, ska Älmhults kommun vara organiserat på ett sådant sätt så att skador på människa, miljö, hälsa och egendom minimeras.

Nedanstående mål och inriktning syftar till att skapa förutsättningar för detta.

Övergripande mål för Älmhults kommuns krisberedskap

Älmhults kommun ska:

- vid en extraordinär händelse i största möjliga utsträckning bedriva sin verksamhet så lik normal verksamhet som möjligt.
- rädda och skydda människors liv och hälsa samt att skapa så gynnsamma villkor som möjlighet för människan som individ vid en svår påfrestning
- skapa kontroll över och säkerställa att samhällsviktiga verksamheter och funktioner kan upprätthållas även vid extraordinära händelser.
- på det lokala planet värna om demokratin, rättssäkerheten och de mänskliga fri- och rättigheterna.
- ha för förmåga att förmedla korrekt, begriplig, snabb och tillgänglig information till drabbade, allmänhet, personal, samverkande organisationer och massmedia.
- ha förmåga att ta emot, hantera och organisera frivilliga som en resurs i krishanteringen vid extraordinära händelser.
- efter begäran kunna bistå andra kommuner med hjälp vid hantering av en extraordinär händelse i den mån kommunen har resurser för detta vid denna tidpunkt.

¹ Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Övergripande inriktning för Älmhults kommuns krisberedskap

För att uppnå de övergripande målen ska Älmhults kommuns krisberedskapsarbete under 2019-2022 på övergripande nivå särskilt fokusera på:

- Integrering av krisberedskap i ordinarie verksamhet på förvaltnings- och verksamhetsnivå i kommunens förvaltningar, bolag och förbund genom etablerande av ett koncernövergripande nätverk.
- Ökat fokus på kontinuitetsplanering av samhällsviktiga verksamheter utifrån risk- & sårbarhetsanalysens resultat och inriktning.
- Etablera och stärka samverkan inom krisberedskapsområdet med offentliga aktörer, näringsliv och civilsamhället genom:
 - Fortsatt aktiv samverkan inom nätverken Krissamverkan Kronoberg och Räddsam Kronoberg.
 - Etablera nätverk med samhällsviktiga aktörer inom näringslivet och civilsamhället.
- Stärka samverkan inom krisberedskapsområdet mellan kommunens förvaltningar, bolag och förbund.
- Etablera och stärka kommunens förmåga att ta emot och hantera hjälp från organiserade frivilliga såväl som spontanfrivilliga.
- Öka den enskilde individens krisberedskapsförmåga genom aktiv medverkan i Krisberedskapsveckan.

Inriktningen utgår från ”Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022” som träffats mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)², och risk- och sårbarhetsanalysens identifierade behov av åtgärder. Utifrån dessa dokument och ovanstående övergripande mål och inriktning sker en nedbrytning på detaljerad nivå.

² Överenskommelse om kommunernas Krisberedskap, MSB 2018-09779

3. Övergripande styrning

Uppgifter i överenskommelsen³:

Styrdokumentet ska innehålla:

- Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund

Styrningen av området krisberedskap följer kommunens ordinarie organisationsmodell.

I takt med att kommunen övergår till en processororienterad organisation bör även området krisberedskap och civilt försvar definieras som en process i styr- och ledningssystemet.

Nedan redovisas kommunens övergripande styrning av krisberedskapen.

³ Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022, MSB2018-09779

Vem ansvarar för vad inom krisberedskapen – politiska organisationen				
Instans	Ansvarig för Styrdokument	Roll vid kris eller höjd beredskap	Ansvar	Uppföljning
Kommunfullmäktige	Plan för krisberedskap		Besluta om övergripande mål, inriktning samt styrning av krisberedskapen senast 31 december första året i mandatperioden.	Kommunrevisionen reviderar området krisberedskap och civilt försvar enligt fastställd revisionsplan.
	Styrelse- och nämndsreglementen inkl krisledningsnämnd		Besluta om styrelser och nämnders roll och ansvar i krisberedskapen.	
	Ägardirektiv och förbundsordningar		Besluta om bolags och förbunds roll och ansvar i krisberedskapen.	
Kommunstyrelsen	Risk- & Sårbarhetsanalys (RSA)	Leder kommunens civila försvar under höjd beredskap	Besluta om att fastställa RSA senast 31 oktober första året i mandatperioden.	Årlig uppföljning av nämndernas arbete med krisberedskap och kommunens krisberedskapsförmåga
	Utbildnings- & övningsplan Plan för extraordinära händelser Instruktion för kommundirektör		Besluta om att fastställa styrdokument inom krisberedskap senast 31 december första året i mandatperioden. Uppsikt över nämndernas krisberedskapsarbete utifrån fastställda styrdokument.	
Nämnder, styrelser, bolag och förbund	Verksamhetsplaner och budgetdokument		Tillse att styrdokument inom krisberedskapsområdet inarbetas i verksamheten.	
Kommunstyrelsens arbetsutskott		Krisledningsnämnd vid kris enligt LEH	Utgör kommunens krisledningsnämnd	
Kommunrevisionen	Revisionsplan		Revidera krisberedskapsområdet enligt revisionsplan.	

Vem ansvarar för vad inom krisberedskapen – tjänstemannaorganisationen				
Instans	Styrande dokument	Roll vid krisledning	Ansvar	Uppföljning
Kommundirektören	Instruktion för kommunchef	Beslutsfattare i central krisledningsgrupp	Övergripande ansvarig för kommunens arbete med krisberedskap.	Årlig avrapportering till kommunstyrelsen
Kris- & beredskapsstrateg	Uppdragsbeskrivning Plan för krisberedskap Risk- & sårbarhetsanalys Utbildnings- & övningsplan Plan för extraordinära händelser	Stabschef i central krisledningsgrupp	Samordnar kommunens arbete med krisberedskap. Utarbetar kommunövergripande risk- & sårbarhetsanalys samt styrande dokument inom krisberedskapsområdet. Stödjer förvaltningar, bolag och förbund i deras arbete med krisberedskap.	Årsuppföljning till länsstyrelsen och MSB ⁴
Kommunikationschef	Plan för extraordinära händelser	Stabschef i central krisledningsgrupp	Samordnar kommunens kriskommunikation.	
Förvaltningschef, VD, förbundsdirektör motsv	Risk- & sårbarhetsanalys (RSA) Utbildnings- & övningsplan Plan för extraordinära händelser Kontinuitetsplaner	Leder förvaltningens krisledning. Vid behov med stöd av kommunens centrala krisledning.	Ansvarar för att: - Förvaltningen eller motsvarande har en representant i kommunens risk- & krishanteringsnätverk. -Resultat från risk- & sårbarhetsanalys implementeras i verksamheten. -Verksamheten kontinuitetsplanerar utifrån identifierade risker och sårbarheter. -Vidtar erforderliga åtgärder rörande krisberedskap och kontinuitetsplanering. -Verksamhetens personal utbildas och övas enligt fastställd övnings- och utbildningsplan.	

⁴ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

4. Kommunens övergripande process för risk- & sårbarhetsanalys

LEH 2006:544 §1⁵

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

RSA-arbetet är en viktig grund för arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet samt för ett systematiskt säkerhetsarbete. Processen ska vara ständigt pågående där nya risker identifieras samt bedöms och där åtgärder genomförs samt följs upp.

De risker och sårbarheter som identifieras blir ingångsvärden för respektive förvaltnings, bolags och förbunds kontinuitetsplanering.

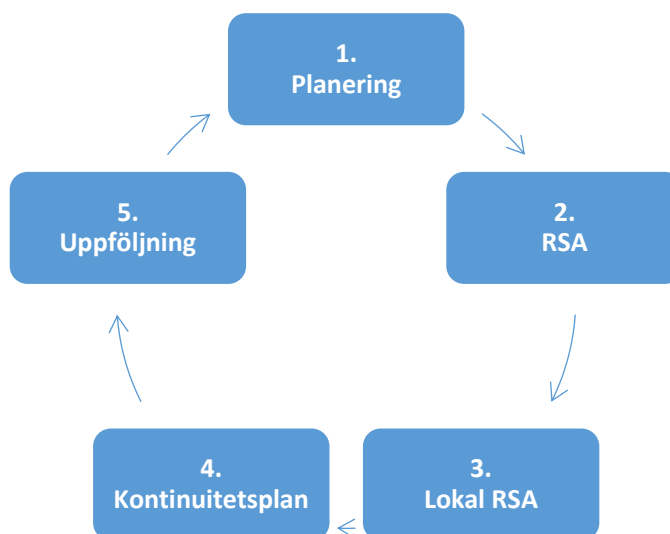
Samtliga kommunala förvaltningar, bolag och förbund skall aktivt medverka i processen med den kommunövergripande risk- & sårbarhetsanalysen.

Processen

Kommunövergripande risk- & sårbarhetsanalysen genomförs vart 4:e år och skall fastställas av kommunstyrelsen senast 31 oktober i mandatperiodens första år.

Risk- & sårbarhetsprocessen samordnas med övriga kommuner och länsstyrelsen genom nätverket Krissamverkan Kronoberg. I detta forum fastställs även regionala fokusområden eller teman. Lokala fokusområden identifieras utifrån inträffade händelser eller incidenter och fastställs av processägaren.

Processen för risk- & sårbarhetsanalys:

⁵ Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

1. Kris- & Beredskapsstrateg tillsammans med förvaltningarna identifierar samhällsviktig verksamhet. Kris- & Beredskapsstrateg tar del av nationell och regional RSA och gemensamt klassificerar samt riskbedömer.
2. Sammanställer koncernövergripande RSA som är baserad på extraordinära händelsers påverkan på samhällsviktig verksamhet och anger fokusområden för mandatperioden. Fastställer styrdokument.
3. Kris- & Beredskapsstrateg tillsammans med förvaltningar och bolag analyserar hur verksamhet påverkas av händelser som framgår ur RSA:n samt tar fram åtgärder för att minska påverkan.
4. Kris- & Beredskapsstrateg tillsammans med förvaltningar och bolag identifierar beroenden och planerar för att öka egen förmåga.
5. Årlig uppföljning av arbetet.

Utvärdering av inträffade händelser och genomförda övningar

Utvärdering av inträffade händelser genomförs med Krissamverkan Kronobergs koncept GUL. GUL står för Gemensam Utvärdering Lärande.

Metoden används framförallt vid händelser som i något avseende varit komplexa och där det finns frågetecken eller uppenbara lärdomar att dra i en gemensam diskussion utifrån helhetsperspektiv.

Utvärdering kan initieras av vem som helst av de involverade aktörerna som ser ett behov av att diskutera eller dra lärdom av den inträffade händelsen.

Samma metodik används vid genomförda övningar om annat ej fastställts vid planering av övningen.

5. Kommunens ambition inom det geografiska områdesansvaret

LEH 2006:544 §7⁶

Kommuner skall inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

- 1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,*
- 2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas,*
- 3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.*

Genom Krissamverkan Kronoberg säkerställs en etablerad arena för samverkan med övriga offentliga krishanteringsaktörer i kommunens närhet.

⁶ Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Inom ramen för Krissamverkan Kronoberg genomförs samverkan inom krisberedskapsområdet genom olika arbetsgrupper. Projekt och områden fastställs i samverkan mellan länets beredskapssamordnare.

På det lokala planet skall kommunen etablera ett kris- och säkerhetsnätverk med lokala företrädare från näringslivet och civilsamhället som utgör eller har direkt påverkan på kommunens samhällsviktiga verksamhet eller funktioner.

Kommunens centrala krisledningsgrupp skall genom nätverket förbereda och ha förmågan att driva en lokal inriktnings och samordningsfunktion.

Kommunens ambitionsnivå framgår av de övergripande målen och inriktningarna framgår av detta styrdokument.

6. Kommunens planering för krisberedskap under mandatperioden

LEH 2006:544, 2 kap §1⁷

Kommuner och landsting skall vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de skall hantera extraordinära händelser.

Grundläggande principen för kommunens planering av krisberedskapen är att ju mer detaljerad planeringen är desto längre ut i organisationen är ansvaret och beslutsmandatet delegerat.

Kommunens planering för krisberedskap utgår från styrdokumentet:

- Plan för krisberedskap för Älmhults kommun
- Reglemente för krisledningsnämnd
- Risk- och sårbarhetsanalysen

Vidare sker en kontinuerlig omvärldsbevakning och uppföljning av resultat från inträffade händelser och genomförda övningar vilka påverkar kommunens planering och prioritering.

För att planeringen skall bli flexibel med hög anpassningsbarhet till förändringar i omvärlden och nya kunskaper samt erfarenheter har kommunen valt att lägga beslutsmandatet för den kortsiktiga planeringen av kommunens krisberedskap på kommunstyrelsen.

7. Höjd beredskap

LEH 2006:544, 3 kap. 1§⁸

Kommuner och landsting skall vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser).

Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning för åren 2016-2020 ska planeringen för totalförsvaret, samlingsnamn för civilt försvar och militärt försvar, återupptas. Planeringsarbetet ska utgå ifrån att förmågan att hantera

⁷ Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

⁸ Lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

kriser i samhället i fredstid också ger en grundläggande förmåga att hantera krigssituationer. Bakgrunden till totalförsvarsupprustningen är en märkbart försämrad säkerhetssituation i omvärlden, som Sveriges regering nu vill rusta för att kunna bemöta. Försvarsmakten har fått i uppdrag att hantera den militära upprustningen (militärt försvar), och övriga samhällsaktörer (exempelvis kommuner, landsting, länsstyrelse, polisen, civilförbund och sektorsansvariga myndigheter) har fått i uppdrag att hantera den civila upprustningen (civilt försvar).

Målet för det civila försvaret är att:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

Nuvarande överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap när det gäller Civilt försvar och höjd beredskap gäller för åren 2018-2020. En ny överenskommelse kommer att tecknas för återstående tid i mandatperioden för att man från och med 2023 ska kunna ha en överenskommelse för såväl fredstida kriser som höjd beredskap.

Fokus i nuvarande överenskommelse ligger på kompetenshöjning, stärkt säkerhetsskydd och krigsorganisation. Målsättningen är att uppfylla de krav som ställs på kommunen i överenskommelsen.